

Emigrantene Thea og Andrew Foss

Vandreutstilling og publikasjon om et båteventyr

Thea Christiansen (1858 – 1927) fra Mosen i Eidsberg og Andreas Olsen (1855 – 1927) fra Skirfoss i Rødnes utvandret tidlig på 1880-tallet til USA. Beretningen om dem er en nesten utrolig emigrasjonshistorie som er lite kjent i vårt fylke, men bredt publisert i USA. De ble kjent som ekteparet Thea og Andrew Foss som med en ukuelig viljestyrke, iherdig slit og stor kreativitet skapte en båtsuksess som i dag er blitt til verdens største slepebåtfirma, Foss Maritime Company, med base i Seattle.

Historielagene i Eidsberg og Marker vil sammen med Østfold Historielag og Østfoldmuseet, avdeling Folkenborg, produsere en vandreutstilling med foredrag, bannere med tekst og bilder og en gjennomarbeidet, illustrert publikasjon. Åpningsdag vil bli sist i september på Eidsberg bibliotek med forflytning til Ørje i november. I forbindelse med at utstillingen kommer til Ørje, vil Østfold Historielags Ættehistoriekomité i samarbeid med Marker Historielag arrangere en slektsforskerdag. Billedmaterieill er velvilligst tillatt publisert av filmprodusenten Nancy Bourne Haley, Tacoma, etterkommere av emigrantene Thea og Andrew Foss og markedsavdelingen i Foss Maritime Company. Forfatter av publikasjonen er etnologen Marius Hellerud, Trøgstad.

Prosjektet blir et felles løft for de lokale historielag, vertskommuner, Østfold Historielag og Østfoldmuseet. Vandreutstillingen vil ha en etterbruk da den vil inngå i Østfoldmuseets formidling av emigrasjonshistorie. Dette er pensum i videregående skole.

Thea Foss blir i USA betegnet som en pioner blant suksessrike forretningskvinner i begynnelsen av det 20. århundre. Hun har inspirert forfattere og filmprodusenter til å formidle den innsats hun i samarbeid med sin ektemann, båtbyggeren og konstruktøren Andrew, fikk gjennomført i utviklingen av marin industri ved Stillehavskysten.

Ekteparet Foss var også et midtpunkt blant de norske utvandrerne i staten Washington ved sin hjelpsomhet og støtte. Thea ble kalt for ”Mor Thea” og er beæret med å gi navn til losje nr 45 i ”Daughters of Norway”. NRK 1 TV har nettopp sendt en film til hennes ære, ”Eventyret om Thea Foss”.

Lite er publisert av Østfolds emigranthistorie. Vi tror at den planlagte vandreutstillingen om Thea og Andrew, to fattige utvandrere fra Indre Østfold, vil være et viktig bidrag til å skape interesse for denne tidsepoken i fylkets historie.

Utstillingen: ” Eventyret om Thea og Andrew Foss”

Åpner på Eidsberg bibliotek *mandag 21. september kl. 18.00*

Program:

Film og Thea Foss

Foredrag v/Marius Hellerud

«Utvandringen fra Indre Østfold til Amerika, Foss-familiens liv og Foss Maritim Co.»

Arr. Folkenborg Museum, Eidsberg og Marker Historielag og Eidsberg Bibliotek.

